



GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. _____

din _____ 2023

Chișinău

**Cu privire la aprobarea proiectului de lege privind modificarea
unor acte normative (promovarea cogenerării și sistemelor de alimentare
centralizate cu energie termică)**

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege privind
modificarea unor acte normative (promovarea cogenerării și sistemelor de alimentare
centralizate cu energie termică).

Prim-ministru

Dorin RECEAN

Contrasemnează:

Ministrul Energiei

Victor PARLICOV

Ministrul Justiției

Veronica MIHAILOV-MORARU

Ministrul Finanțelor

Veronica SIREȚEANU

Ministrul Infrastructurii și
Dezvoltării Regionale

Lilia DABIJA



PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

LEGE

nr. _____ din _____ 2023

privind modificarea unor acte normative (promovarea cogenerării și sistemelor de alimentare centralizate cu energie termică)

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Articolul I. Legea nr. 1402/2002 serviciilor publice de gospodărie comunală (*Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, 2003, nr. 14-17, art. 49), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. În tot textul legii sintagma „*gestionar al fondului locativ*” de a substitui cu sintagma „*administrator al fondului locativ*”, declinate la cazul gramatical respectiv.

2. Articolul 3 se completează cu un alineat nou (1¹) care va avea următorul cuprins:
”(1¹) Apa caldă menajeră este obținută în rezultatul încălzirii apei potabile furnizate de către operatorul sistemului public de alimentare cu apă în conformitate cu prevederile Legii privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare.

Titularii de licență fiind responsabili de calitatea serviciului prestat/produsului furnizat în conformitate cu prevederile Legii privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare și Legii cu privire la energia termică și promovarea cogenerării.”

3. Articolul 21 la alineatul (2) în propoziția a doua după cuvintele: „de alimentare cu apă și de canalizare,” se completează cu cuvintele: „de alimentare cu energie termică, de alimentare cu apă caldă menajeră”.

Articolul II. Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală (*Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, 2007, nr. 32-35, art. 116) cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Articolul 14, alineatul (2) se completează cu litera p²) care va avea următorul cuprins:

”p²) aprobă, în condițiile legii, la propunerea primarului, zonele unitare de alimentare cu energie termică în cadrul unității administrativ-teritoriale;”

2. Articolul 29, alineatul (1) se completează cu litera s¹) care va avea următorul cuprins:

”s¹) asigură elaborarea și stabilirea, în condițiile legii, a zonelor unitare de alimentare cu energie termică în cadrul unității administrativ-teritoriale și o prezintă spre aprobare consiliului local;”.

Articolul III. Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008 (*Republicat Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 78-84, art. 100*), cu modificările ulterioare, se completează cu un nou Articol 161¹, care va avea următorul cuprins:

”Articolul 161¹.

Neîndeplinirea în termen a restabilirii conectării instalațiilor de utilizare a energiei termice ale consumatorilor la sistemul de alimentare centralizată cu energie termică sau sistemul colectiv de alimentare cu energie termică

(1) Neîndeplinirea în termen a prescripției eliberate de administratorul fondului locativ și/sau unitatea termoeenergetică privind restabilirea conectării instalațiilor de utilizare a energiei termice ale consumatorilor la sistemul de alimentare centralizată cu energie termică sau sistemul colectiv de alimentare cu energie termică

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale, aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 90 de unități convenționale, aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 60 la 120 de unități convenționale, aplicată persoanei juridice.

(2) Neîndeplinirea repetată în termen a prescripției eliberate de administratorul fondului locativ și/sau unitatea termoeenergetică privind restabilirea conectării instalațiilor de utilizare a energiei termice ale consumatorilor la sistemul de alimentare centralizată cu energie termică sau sistemul colectiv de alimentare cu energie termică

se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale, aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 120 de unități convenționale, aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 90 la 150 de unități convenționale, aplicată persoanei juridice.”.

Articolul IV. Legea nr. 163/2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție (*Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr. 155-158, art. 549*), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Articolul 3:

1) se completează cu un alineat nou (1¹) care va avea următorul cuprins:

”(1¹) Pentru obținerea certificatului de urbanism pentru proiectare în zonele unitare de alimentare cu energie termică, pentru care autoritatea administrației publice locale a stabilit ca alimentare cu energie termică se realizează exclusiv în sistem centralizat, solicitantul prezintă suplimentar avizul unității termoeenergetice corespunzătoare cu privire la existența posibilității tehnice de racordare a imobilului (consumatorului) la sistemul de alimentare centralizată cu energie termică în temeiul Legii cu privire la energia termică și promovarea cogenerării”.

2) alineatele (2), (3), (4) după cuvintele ”la alin. (1)” se completează cu cuvintele ”și alin. (1¹)”.

2. Articolul 6:

1) alineatul (2) se completează cu litera g) care va avea următorul cuprins:

”g) avizul unității termoelectrice cu privire la existența posibilității tehnice de racordare a imobilului (consumatorului) la sistemul de alimentare centralizată cu energie termică în zonele unitare de alimentare cu energie termică, pentru care autoritatea administrației publice locale a stabilit că alimentarea cu energie termică se realizează exclusiv în sistem centralizat”;

2) alineatul (3) după cuvintele ”Organele supravegherii de stat” se completează cu sintagma ”, instituțiile și întreprinderile”.

Articolul V. Codul fiscal nr.1163/1997 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ediție specială din 8 februarie 2007), cu modificările și completările ulterioare, se modifică după cum urmează:

La Articolul 96 lit. b) se completează cu o liniuță suplimentară care va avea următorul cuprins „- 8% – la energia termică livrată autorităților publice și instituțiilor publice finanțate de la bugetele de toate nivelurile”

Articolul VI. Legea nr. 92/2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării (*Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr. 178-184, art. 415*), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. În tot textul legii cuvintele „Agenția pentru Eficiență Energetică” se substituie cu cuvintele ”instituția publică ce asigură suportul în implementarea politicii statului în domeniul eficienței energetice”, cuvintele „organul central de specialitate al administrației publice în sectorul termoelectric” se substituie cu cuvintele „organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei”, iar cuvintele „sistem centralizat de alimentare cu energie termică” se substituie cu cuvintele „sistem de alimentare centralizată cu energie termică”, declinate la cazul gramatical respectiv.

2. Alin. (9) la art. 3 se expune în redacție nouă: „9) *protecția drepturilor consumatorilor de energie termică*”.

3. La Articolul 5:

1) noțiunea de „consumator” se modifică și va avea următorul cuprins „ *consumator* – orice persoană fizică sau juridică care beneficiază de energie termică în baza de contract sau efectiv de energie termică pentru necesitățile casnice sau în alte scopuri”;

2) după noțiunea „consumator” se completează cu două noțiuni noi care vor avea următorul cuprins:

”*consumator casnic* – orice persoană fizică care utilizează energie termică pentru necesități casnice nelegate de activitatea de întreprinzător sau cea profesională, iar destinația imobilului este locativă;

consumator noncasnic – orice persoană fizică sau juridică care utilizează energie termică în alte scopuri decât pentru necesitățile casnice, iar destinația imobilului este alta decât locativă;”

3) după noțiunea „distribuție” se completează cu o noțiune nouă care va avea următorul cuprins:

”*distribuitor de energie termică* - unitate termoelectrică ce desfășoară activitatea de distribuție a energiei termice în condițiile prezentei legi;”

4) noțiunea „*eficiență globală*” se modifică și va avea următorul cuprins:

”*eficiență globală* – suma anuală a producției de energie electrică și mecanică și a producției de energie termică utilă, împărțită la cantitatea de combustibil folosit pentru producerea energiei termice într-un proces de cogenerare și în producția brută de energie electrică și mecanică;”

după noțiunea „*energie termică utilă*” se completează cu o noțiune nouă care va avea următorul cuprins: „*externalizare a unui serviciu sau a unei lucrări* – transmitere de către titularul de licență în favoarea unei părți terțe a unui serviciu sau a unei lucrări pe care trebuie să le îndeplinească în conformitate cu prezenta lege și potrivit condițiilor licenței, fără a include cesiunea licenței către o parte terță;”

5) după noțiunea „*sistem colectiv de alimentare cu energie termică*” se completează cu o noțiune nouă care va avea următorul cuprins:

”*sistem paușal* - mod de stabilire a consumului de energie termică prin calcul, în funcție de capacitatea termică și de numărul orelor de utilizare pe tipuri de instalații termice, factorul de cerere;”

6) după noțiunea „*instalație de utilizare a energiei termice*” se completează cu o noțiune nouă care va avea următorul cuprins:

”*obligație de serviciu public* – obligație impusă unității termoelectrice în interesul economic general, care se poate referi la securitate, inclusiv la securitatea alimentării cu energie termică, la continuitate, la calitate și la prețurile furnizării, precum și la protecția mediului, și care nu este discriminatorie și nu denaturează concurența în afară de ceea ce este strict necesar pentru a realiza obligația de serviciu public în cauză”;

7) noțiunea „*punct de delimitare*” se modifică și va avea următorul cuprins „*punct de delimitare* - loc în care instalațiile de utilizare a energiei termice ale consumatorului se delimitează după proprietate de instalațiile distribuitorului sau stabilite prin acordul între părți”;

8) după noțiunea „*punct de delimitare*” se completează cu o noțiune nouă care va avea următorul cuprins:

„*punct de măsurare* - locul în care este instalat echipamentul de măsurare, în care cantitatea de energie termică se măsoară în scopuri comerciale;

9) după noțiunea „*raportul dintre energia electrică și energia termică*” se completează cu o noțiune nouă care va avea următorul cuprins:

„*rețea termică* - ansamblu de conducte, instalații de pompare, puncte termice centrale, puncte termice individuale situate în amonte de punctul de delimitare cu centrala termică, centrala electrică cu termoficare, care servesc la distribuția energiei termice până la instalațiile de utilizare a energiei termice ale consumatorului”;

10) după noțiunea „*valoare de referință a eficienței pentru producerea separată*” se completează cu două noțiuni noi care vor avea următorul cuprins:

”*zonă de protecție a rețelelor termice* - zonă adiacentă rețelelor termice extinsă și în spațiu, cu condiții deosebite de utilizare, stabilită de-a lungul traseului rețelelor termice și în jurul altor obiecte auxiliare ale rețelelor termice, în limitele căreia se introduc interdicții sau restricții privind accesul persoanelor, exploatarea fondului funciar, efectuarea lucrărilor, regimul construcțiilor și plantarea spațiilor verzi, pentru a se asigura condițiile normale de exploatare, de reparație și de reconstrucție, pentru a se exclude posibilitatea de deteriorare a rețelelor termice, precum și pentru a se evita punerea în pericol a persoanelor, bunurilor și a mediului.

zonă unitară de alimentare cu energie termică - areal geografic aparținând unei unități administrativ-teritoriale, în interiorul căruia se poate promova o singură soluție tehnică de alimentare cu energie termică.”.

4. La art. 6:

1) alin. (2) lit. c) se modifică și se va expune după cum urmează: „promovarea eficienței energetice, a producerii energiei termice din surse regenerabile și a producerii energiei termice prin cogenerare, inclusiv prin procurarea prioritară a energiei termice și electrice produse de centralele electrice de termoficare și de centralele de producere a energiei electrice și termice în regim de cogenerare de înaltă eficiență”.

2) Se completează cu două articole noi cu următorul cuprins:

”Articolul 6¹. În unitățile administrativ-teritoriale unde există un sistem de alimentare centralizată cu energie termică funcțional, se recunoaște zonă unitară de alimentare cu energie termică.

Articolul 6². Conectarea/reconectarea clădirilor autorităților publice și altor consumatori la sistemul de alimentare centralizată cu energie termică

(1) Clădirile autorităților și instituțiilor publice, precum și alți consumatori din raza de acoperire a sistemului de alimentare centralizată cu energie termică, se conectează/reconectează la sistemul de alimentare centralizată cu energie termică și se alimentează cu energie termică, în mod obligatoriu ținând cont de posibilitățile tehnice și economice ale unităților termooenergetice.

Investițiile unităților termooenergetice în reconectarea clădirilor autorităților și instituțiilor publice se includ în planurile de investiții ale întreprinderilor termooenergetice și se aprobă de către Agenție, în scop de promovare a alimentării centralizate cu energie termică.

(2) În zonele unitare de alimentare cu energie termică, pentru care autoritatea administrației publice locale a stabilit ca alimentarea cu energie termică se realizează exclusiv prin sistem centralizat, clădirile nou construite, precum și cele supuse renovărilor majore, în conformitate cu prevederile Legii privind performanța clădirilor, se conectează/reconectează la sistemul de alimentare centralizată cu energie termică existent, cu excepția cazurilor când racordarea nu este posibilă/fezabilă din punct de vedere tehnic și economic.

(3) La eliberarea certificatului de urbanism pentru proiectare conform Legii nr. 163/2010, autoritățile administrației publice locale, solicită avizul unității termooenergetice cu privire la existența posibilității tehnice de racordare a consumatorului la sistemul de alimentare centralizată cu energie termică și, în baza acestuia, prescriu în mod obligatoriu condițiile tehnice necesare a fi luate în considerare la etapa de proiectare a sistemului de încălzire cu conectarea la sistemul de alimentare centralizată cu energie termică.

(4) La evaluarea posibilității tehnice de racordare a unui consumator nou la sistemul de alimentare centralizată cu energie termică, unitatea termooenergetică ține cont inclusiv de planul de perspectivă privind extinderea și dezvoltarea rețelelor termice, iar la necesitate planifică și include investițiile necesare în planul de investiții pentru anul următor, care sunt aprobate de către Agenție.

5. La Articolul 7:

1) la alineatul (1):

lit. c) cuvântul „stabilește” se substituie cu sintagma „elaborează și aprobă”;

lit. d) după cuvintele „pe plan” se completează cu cuvintele: „național și”;

se completează cu lit. f¹) care va avea următorul cuprins:

”f¹) elaborarea și aprobarea actului normativ cu privire la modul de repartizare a consumului de energie termică în cadrul sistemului colectiv de alimentare cu energie termică”.

2) la alineatul (2) sintagma „alimentării cu energie termică” se substituie cu sintagma „implementării acesteia”;

6. La Articolul 8, alineatul (1) se completează cu litera a¹) care va avea următorul cuprins:

”a¹) elaborează și promovează politica și strategiile statului în sectorul termoeenergetic și monitorizează implementarea acestora;”.

7. La Articolul 9:

1) la alineatul (2):

litera a) cuvântul „metodologiile” se substituie cu cuvântul „metodologia”,
sintagma „pentru apă caldă menajeră” se substituie cu sintagma „pentru prepararea apei calde menajere”;

litera g) se modifică și va avea următorul cuprins: „g) stabilește criteriile de determinare a costurilor minime necesare și justificate la calculul și aprobarea tarifelor pentru activitățile reglementate, precum și supraveghează respectarea acestora;

litera k) după textul „în conformitate cu standardele naționale” se completează cu cuvintele „și internaționale”;

litera n) sintagma „și tarifele” se exclude;

se completează cu 5 litere noi care vor avea următorul cuprins:

„p) elaborează și aprobă Regulamentul privind procedurile de prezentare și de examinare a cererilor titularilor de licențe privind tarifele reglementate;

q) aplică sancțiuni financiare asupra unităților termoeenergetice în modul și în condițiile stabilite prin prezenta Lege și Legea cu privire la energetică.”;

r) aprobă prin hotărâre separată componenta de corectare a venitului reglementat la producerea energiei electrice, producerea, distribuția și furnizarea energiei termice și asigură fiabilitatea întreprinderii prin acoperirea costurilor.”;

s) examinează cererile privind costurile de bază în termen de cel mult 120 de zile calendaristice, iar cererile privind prețurile și tarifele reglementate în termen de cel mult 90 de zile calendaristice de la data înregistrării solicitării corespunzătoare din partea unei întreprinderi termoeenergetice și după prezentarea tuturor documentelor și a informației necesare, solicitate de Agenție, în conformitate cu Regulamentul privind procedurile de prezentare și de examinare a cererilor titularilor de licențe privind prețurile și tarifele reglementate”.

t) ajustarea extraordinară a prețurilor/tarifelor, care este efectuată doar în condițiile modificării prețurilor/tarifelor la combustibilul procurat. În acest caz, Agenția va determina prețurile și tarifele aferente activității reglementate, în baza componentelor incluse în tariful în vigoare. Noile prețuri/tarife reglementate vor intra în vigoare la data intrării în vigoare a prețurilor de achiziție a combustibilului.”

2) la alineatul (3), cuvintele „Anual, până în data de 31 martie” se substituie cu cuvintele „Anual, până la 30 iunie”;

3) la alineatul (4) lit. e) se modifică și va avea următorul cuprins: „e) să verifice respectarea de către titularul de licență a principiului de eficiență maximă cu cheltuieli minime în ceea ce privește producerea, distribuția și furnizarea energiei termice la tarife reglementate”;

4) alineatul (6) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(6) Bugetul Agenției și mărimea plăților regulatorii se stabilesc în corespundere cu prevederile Legii cu privire la energetică.”.

8. Articolul 10 se completează cu alineatul (3) care va avea următorul cuprins:

”(3) Autoritățile administrației publice locale stabilește zonele unitare de alimentare cu energie termică, pe baza studiilor de fezabilitate privind dezvoltarea regională, și le propune spre aprobare prin hotărâre a consiliului local sau a consiliului municipal, după caz, cu coordonarea acestora cu instituția publică ce asigură suportul în implementarea politicii statului în domeniul eficienței energetice.”.

9. La Articolul 11:

1) la litera a) cuvintele „asigură sprijinirea” se substituie cu cuvintele „acordă asistență”;

2) se completează cu o litera nouă e) care va avea următorul cuprins:

”e) coordonează zonele unitare de alimentare cu energie termică în cadrul unității administrativ-teritoriale elaborate și stabilite, în condițiile legii, de către autoritățile administrației publice locale pentru prezentarea spre aprobare consiliului local sau municipal.”.

10. La Articolul 12, la alineatul (1) după cuvintele „din punct de vedere energetic” se completează cu cuvintele „în conformitate cu prevederile Legii cu privire la eficiența energetică”.

11. Articolul 13 se modifică și va avea următorul cuprins:

„**Articolul 13.** Măsuri și scheme de sprijin

(1) Fără a face derogare de la Legea cu privire la ajutorul de stat, Guvernul este în drept să stabilească măsuri de sprijin a producătorilor de energie termică în regim de cogenerare de înaltă eficiență.

(2) Orice măsură de sprijin oferită producătorilor de energie termică în regim de cogenerare trebuie să fie condiționată de producerea energiei electrice în regim de cogenerare de înaltă eficiență și de utilizarea în mod eficient a energiei termice reziduale, astfel încât să fie posibilă realizarea economiilor de energie primară.

(3) Măsurile de sprijin acordate pentru producerea energiei termice în regim de cogenerare de înaltă eficiență, pentru producerea energiei termice ce urmează a fi livrată în sistemul de alimentare centralizată cu energie termică, precum și pentru dezvoltarea sistemului de alimentare centralizată cu energie termică se aplică cu respectarea prevederilor Legii cu privire la ajutorul de stat.”.

12. La articolul 15, la alineatul (1) sintagma „nr. 124-XVIII din 23 decembrie 2009” se exclude.

13. Articolul 17 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Instituția publică ce asigură suportul în implementarea politicii statului în domeniul eficienței energetice, cu asistența Biroului Național de Statistică, utilizând anexa 1 și 2, generalizează și prezintă, anual, organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, informațiile statistice cu privire la cogenerare în conformitate cu prevederile Legii cu privire la eficiența energetică.”.

14. La articolul 20:

1) la alineatul (1) după sintagma ”persoanelor juridice” se completează cu sintagma „înregistrate în calitate de întreprindere în modul stabilit de legislația din Republica Moldova”;

2) la alineatul (2):

după cuvântul „persoanele”, de completat cu sintagma „care solicită eliberarea licențelor pentru activitățile”, iar în continuare după text;

sintagma ”alin. (1)” se modifică cu sintagma ”art. 19, alin. (1), literele a) și b)”;

3) se completează cu alineatul (2¹) care va avea următorul cuprins:

”(2¹) Persoanele care solicită eliberarea licențelor pentru activitatea, prevăzută la art. 19, alin. (1), litera c) trebuie să întrunească următoarele condiții:

a) prezintă raportul financiar pentru anul precedent sau extrasul din contul bancar, în cazul inițierii afacerii;

b) prezintă documente ce confirmă că dispune de personal calificat pentru activitatea pentru care solicită licență.”;

4) la alineatul (3) litera c), după cuvântul „penale” de completat cu sintagma „nestinse”, iar în continuare după text.

5) la alineatul (4), sintagma ”nr. 160/2011” se exclude.

15. La Articolul 21:

1) la alineatul (1):

litera b), textul „o lună” se substituie cu textul „15 zile calendaristice”;

litera e), la final se completează cu o propoziție nouă care va avea următorul cuprins:

”e) să aplice penalități pentru întârzierea la plata energiei termice facturate în mărimea stabilită în contract, dar care nu poate depăși rata medie anuală ponderată a dobânzii la creditele noi acordate în monedă națională de băncile comerciale, pentru un an, înregistrată în anul precedent și publicată în raportul Băncii Naționale a Moldovei”

la final se completează cu o literă nouă f) care va avea următorul cuprins:

”f) să încheie contracte de performanță energetică cu prestatorii de servicii energetice în conformitate cu Legea cu privire la eficiența energetică.”;

2) la alineatul (2):

litera b) se modifică și se va expune după cum urmează: „b) să respecte principiul eficienței maxime cu cheltuieli minime conform criteriilor aprobate de către Agenție, și să prezinte informația cu privire la cheltuielile pe care le-au suportat;

litera i), cuvintele ”privind eficiența producerii, privind pierderile de energie termică în rețea,” se exclud;

se completează cu litera i¹) care va avea următorul cuprins:

„i¹) în facturile pentru consumatori, să reflecte informația referitor la cantitatea de energie termică utilizată pentru încălzirea spațiilor, încălzirea apei calde menajere sau în alte scopuri;

litera j) după sintagma „termenele-limită stabilite” se completează cu textul „prin actele normative” în continuare după text;

litera o) se modifică și se va expune după cum urmează: „o) să prezinte instituției publice ce asigură suportul în implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice, anual, până în data de 30 martie, informații privind performanța energetică a unității termoelectrice proprii conform formularului aprobat;

litera p), sintagma „nr. 1525-XIII din 19 februarie 1998” se exclude.

3) alineatul (3) se modifică și se va expune în redacție nouă:

„(3) Din fondul de achiziție a combustibilului alternativ de rezervă acceptat în scopuri tarifare producătorii vor crea în funcție de existența infrastructurii necesare, rezerve de combustibil alternativ suficiente pentru a acoperi necesarul pentru producerea energiei termice în sezonul rece, aprobată de Guvern.”

16. Se completează cu un nou Articol 21¹ cu următorul cuprins:

”**Articolul 21¹.** Externalizarea serviciilor sau lucrărilor de către titularii de licențe

(1) Se interzice titularului de licență să transmită altor persoane fizice sau juridice drepturile și obligațiile aferente activității, pentru a cărei desfășurare i s-a acordat licență. Prin derogare de la principiul enunțat, titularul de licență este în drept să externalizeze un serviciu sau o lucrare, pe care trebuie să le îndeplinească, cu condiția aprobării hotărârii de către Consiliul de administrare al Agenției în termen de până la 15 zile calendaristice în caz de urgență și 30 zile calendaristice în regim obișnuit, cu demonstrarea faptului că, externalizarea serviciului, a lucrării respective, va conduce la reducerea costurilor și la eficientizarea activității aferente serviciului, lucrării externalizate, fără a fi afectată calitatea sa.

(2) Externalizarea unui serviciu sau a unei lucrări, nu are ca efect transmiterea responsabilității titularului de licență pentru respectarea obligațiilor ce îi revin conform prezentei legi, actelor normative și licenței deținute și nu lipsește Agenția de dreptul de a aplica titularului de licență respectiv sancțiunile stabilite în prezenta lege, în cazul în care constată încălcarea obligațiilor acestuia.

(3) Dacă Agenția constată că externalizarea unui serviciu sau a unei lucrări de către titularul de licență nu a avut ca efect reducerea costurilor și că nu a fost eficientizată activitatea aferentă serviciului sau lucrării externalizate, cheltuielile suplimentare suportate de titularul de licență în legătură cu externalizarea unui serviciu sau a unei lucrări, nu se iau în considerare de Agenție la aprobarea prețurilor sau tarifelor reglementate.

(4) Dacă, urmare a externalizării unui serviciu sau a unei lucrări de către titularul de licență, Agenția constată înrăutățirea calității serviciului sau a lucrării respective, titularul de licență este obligat să întreprindă toate măsurile necesare pentru remedierea situației create, în termenele stabilite de Agenție. În cazul în care titularul de licență nu întreprinde astfel de măsuri în termenele stabilite, Agenția este în drept să-i solicite acestuia să desfacă, în termen de cel mult 3 luni, contractul cu prestatorul serviciului sau al lucrării externalizate și să preia prestarea serviciului respectiv sau efectuarea

lucrării respective. Cheltuielile suplimentare suportate de titularul de licență urmare a desfacerii contractului conform prezentului alineat nu se iau în considerare de Agenție la aprobarea prețurilor sau tarifelor reglementate.

(5) Se interzice externalizarea unui serviciu sau a unei lucrări de către un titular de licență, cu scopul de a se eschiva de la controlul Agenției. La solicitarea Agenției, titularul de licență este obligat să prezinte informația și documentele aferente serviciului sau lucrării externalizate, inclusiv documentele ce țin de activitatea prestatorului serviciului sau al lucrării externalizate. În cazul în care titularul de licență refuză prezentarea informației sau a documentelor aferente serviciului sau lucrării externalizate ori prezintă cu întârziere informația sau documentele solicitate, ori în cazul prezentării incomplete de către titularul de licență a informației solicitate, Agenția este în drept să inițieze procesul contravențional conform Codului contravențional, ori să aplice titularului de licență respectiv sancțiunea stabilită conform prevederilor prezentei legi.”.

17. La Articolul 22 sintagma „nr.160/2011” se exclude.

18. Articolul 25 se modifică și se va expune în redacție nouă: „Articolul 25.
Suspendarea licenței

(1) Suspendarea licenței poate fi efectuată direct de Agenție, la cererea titularului de licență, prin adoptarea unei hotărâri în termen de 3 zile lucrătoare. În celelalte cazuri, licența poate fi suspendată prin hotărârea Agenției, adoptată în baza unei hotărâri judecătorești emise în temeiul legii.

(2) Adresarea în instanță trebuie să se facă în termen de 3 zile lucrătoare, în cazul în care se constată că titularul de licență:

a) nu și-a îndeplinit obligațiile, fapt ce a condus la întreruperi în producerea, distribuția sau furnizarea energiei termice către consumatori pe o perioadă mai mare decât cea stabilită în reglementările tehnice pentru înlăturarea cauzelor întreruperii, fiind pusă în pericol securitatea națională, ordinea publică sau viața și sănătatea oamenilor;

b) nerespectarea de către titularul de licență a termenului de depunere a cererii de eliberare a duplicatului licenței pierdute sau deteriorate, prevăzut în Legea privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător;

c) nerespectarea de către titularul de licență a prescripției privind lichidarea, în termenele stabilite de Agenție, a încălcărilor condițiilor de desfășurare a activității licențiate;

d) incapacitatea provizorie a titularului de licență de a desfășura activitatea licențiată conform prezentei legi;

e) neefectuarea plății regulatorii în termenele stabilite de prezenta lege.

(3) În caz de constatare a incapacității provizorie a titularului de licență de a desfășura activitatea licențiată conform prezentei legi, Agenția v-a adopta o decizie cu privire la eliberarea licenței pentru o altă unitate termoelectrică care va asigura temporar continuitatea în producerea, distribuția sau furnizarea energiei termice pentru consumatorii din teritoriul vizat.

(4) Hotărârea privind suspendarea licenței se aprobă de Agenție în termen de 3 zile lucrătoare de la data la care a rămas definitivă și irevocabilă hotărârea judecătorească

și se aduce la cunoștință titularului de licență în termen de 3 zile lucrătoare de la data aprobării.

(5) În hotărîrea Agenției privind suspendarea licenței se indică termenul concret de suspendare, cu prescrierea termenului necesar de remediere a circumstanțelor care au condus la suspendarea licenței.

(6) Termenul de valabilitate a licenței nu se prelungește pe durata de suspendare a acesteia.

(7) Suspendarea licenței trebuie să fie precedată de identificarea de către autoritatea administrației publice centrale a unității termoelectrice care va asigura continuitatea în furnizarea energiei termice către consumatorii din teritoriul vizat”.

19. La Articolul 27 alin. (7) sintagma „autoritatea administrației publice locale” se substituie cu sintagma „autoritatea administrației publice centrale”.

20. Capitolul VI se redenumeste, se modifică și va avea următorul cuprins:

„Capitolul VI. Folosirea terenurilor și drepturile asupra proprietății unui terț

Articolul 28. Principii generale

(1) Terenurile proprietate publică a statului sau a unităților administrativ-teritoriale, necesare pentru construcția, exploatarea, întreținerea, reabilitarea sau modernizarea rețelelor termice și instalațiilor termoelectrice, se transmit în folosință unităților termoelectrice cu titlu gratuit.

(2) Dreptul de folosință cu titlu gratuit asupra terenului pe durata de exploatare a rețelelor termice și instalațiilor termoelectrice, prevăzut la alin. (1), se constituie prin efectul prezentei legi fără a fi necesară obținerea acordului statului sau al unităților administrativ-teritoriale, încheierea oricăror acte juridice sau îndeplinirea altor formalități. Dreptul de folosință constituit în temeiul prezentului articol se exercită și este opozabil terților fără a fi necesară înscrierea acestuia în Registrul bunurilor mobile.

(3) Asupra terenurilor și a altor bunuri proprietate privată, unitățile termoelectrice, în condițiile prezentei legi, pe durata lucrărilor de construcție, exploatare, întreținere, reabilitare, modernizare, inclusiv de rețehnologizare, a rețelelor termice și instalațiilor termoelectrice, beneficiază de următoarele drepturi:

a) dreptul de folosință asupra terenului pentru executarea lucrărilor necesare construcției, reabilitării sau modernizării rețelelor termice și instalațiilor termoelectrice;

b) dreptul de folosință asupra terenului pentru asigurarea funcționării normale a rețelelor termice și instalațiilor termoelectrice prin efectuarea reviziilor, a reparațiilor și a altor intervenții necesare pentru exploatarea și întreținerea rețelelor termice;

c) servitutea de trecere subterană sau aeriană a terenului pentru construcția rețelelor termice și instalațiilor termoelectrice și/sau pentru executarea lucrărilor la locul de amplasare a rețelelor termice și instalațiilor termoelectrice cu ocazia intervenției în scopul reabilitării și al modernizării sau pentru desfășurarea lucrărilor de reparație, de revizie sau a altor lucrări de exploatare și de întreținere, pentru înlăturarea consecințelor avariilor, precum și pentru accesul la locul lor de amplasare a rețelelor și instalațiilor termoelectrice;

d) dreptul de a cere restrângerea sau sistarea unor activități care ar pune în pericol viața și sănătatea persoanelor, bunurile sau anumite activități;

e) dreptul de acces la terenul unde se află rețelele termice și instalațiile termoelectrice.
(4) Drepturile de folosință și servitute prevăzute la alin. (3) se constituie în temeiul utilității publice, prin efectul prezentei legi, fără a fi necesară obținerea acordului proprietarului terenurilor sau al bunurilor imobile respective, încheierea oricăror acte juridice sau îndeplinirea altor formalități, cu excepțiile stabilite la art. 28¹ alin. (2) și la art. 28² alin. (3). Conținutul drepturilor de folosință și de servitute și durata pe care se constituie acestea sînt prevăzute la art. 28¹ și 28². Drepturile respective se exercită și sunt opozabile terților fără a fi necesară înscrierea acestora în Registrul bunurilor imobile.

(5) Unitățile termoelectrice sînt obligate să notifice în scris proprietarul terenurilor sau al altor bunuri care pot fi afectate în urma lucrărilor la rețelele termice, cu excepția cazurilor de avarii, situație în care proprietarul este înștiințat și instalațiile termoelectrice în termenul cel mai scurt posibil.

(6) La încetarea exercitării drepturilor prevăzute la alin. (3), unitățile termoelectrice sînt obligate să asigure degajarea terenului și repunerea lui în starea inițială.

(7) Unitățile termoelectrice sînt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile prevăzute la alin. (3) și să achite proprietarului de teren sau de alte bunuri proprietate privată despăgubirea cuvenită pentru pagubele produse la efectuarea lucrărilor menționate, inclusiv în cazul înlăturării consecințelor avariilor, în condițiile art. 28³.

Articolul 28¹. Dreptul de folosință asupra proprietății unui terț

(1) Dreptul de folosință asupra terenului sau altor bunuri pentru executarea lucrărilor necesare de construcție, reabilitare sau modernizare a rețelelor termice și instalațiilor termoelectrice se constituie în conformitate cu art. 28 alin. (4) și se întinde pe durata executării lucrărilor. La exercitarea dreptului menționat, unitățile termoelectrice, cu acordul prealabil al proprietarului/proprietarilor terenului sau al imobilului, sînt în drept:

- a) să depoziteze materiale, echipamente, utilaje și instalații necesare pentru executarea lucrărilor;
- b) să desființeze culturi sau plantații, sau alte amenajări existente ori numai să le restrîngă în măsura strict necesară pentru executarea lucrărilor în condițiile legii;
- c) să extragă materiale, în condițiile legii;
- d) să instaleze utilaje și să lucreze cu acestea, să amplaseze birouri și locuințe pe șantier;
- e) să sisteze ori să restrîngă activitățile proprietarului în măsura strict necesară executării lucrărilor menționate.

(2) Prin derogare de la prevederile art. 28 alin. (4) în cazul în care lucrările de construcție a rețelelor termice și instalațiilor termoelectrice implică obținerea unei autorizații de construcție sau a unui act permisiv echivalent (în legătură cu construcția de noi rețele termice sau porțiuni de rețele termice, instalațiilor termoelectrice, în legătura cu efectuarea lucrărilor de construcții capitale, etc.) dreptul de folosință asupra terenului sau bunului imobil pentru executarea lucrărilor de construcție se constituie cu acordul prealabil al proprietarului terenului sau al bunului imobil respectiv.

(3) Dreptul de folosință, prevăzut la alin. (1), încetează la expirarea termenului stabilit pentru executarea lucrărilor sau înaintea acestui termen – la data finisării anticipate a

lucrărilor sau la data sistării acestora. Oricare dintre aceste situații trebuie notificată fără întârziere proprietarului.

(4) Dreptul de folosință asupra terenului pentru exploatarea și întreținerea rețelelor termice și instalațiilor termoelectrice, prin efectuarea reviziilor, a reparațiilor și a altor intervenții necesare, în scopul asigurării funcționării lor normale, se constituie în conformitate cu art. 28 alin. (4) și se întinde pe toată durata existenței și, respectiv, a exploatării rețelelor termice și instalațiilor termoelectrice, iar exercitarea lui se face ori de câte ori este nevoie pentru asigurarea funcționării normale a rețelelor termice și instalațiilor termoelectrice. Pentru perioada executării lucrărilor, unitățile termoelectrice sînt în drept:

- a) să depoziteze materiale, echipamente, utilaje și instalații pentru întreținere, revizie, reparație și pentru alte intervenții necesare asigurării funcționării normale a rețelelor termice și instalațiilor termoelectrice;
- b) să instaleze utilaje și să lucreze cu acestea;
- c) să afecteze culturi, plantații sau alte amenajări existente și să restrângă activitățile proprietarului în măsura și pe durata strict necesare executării lucrărilor de întreținere, revizie, reparație sau a altor intervenții pentru asigurarea funcționării normale a rețelelor termice și instalațiilor termoelectrice.

Articolul 28². Servitutea de trecere subterană sau aeriană a terenului unui terț.

(1) Servitutea de trecere subterană sau aeriană a terenului cuprinde dreptul la construcția rețelelor termice și instalațiilor termoelectrice, precum și dreptul de acces la rețelele termice și instalațiile termoelectrice pentru alte revizii, reparații, alte intervenții sau pentru desfășurarea altor lucrări de exploatare și de întreținere, pentru înlăturarea consecințelor avariilor, precum și pentru efectuarea reabilitării sau a modernizării rețelelor termice și instalațiilor termoelectrice.

(2) Dreptul de servitute se constituie în conformitate cu art. 28 alin. (4) și se întinde pe toată durata de construcție și/sau de exploatare a rețelelor termice și instalațiilor termoelectrice.

(3) Prin derogare de la prevederile art. 28 alin.(4), în cazul în care lucrările de construcție a rețelelor termice și instalațiilor termoelectrice implică obținerea unei autorizații de construire sau a unui act permisiv echivalent (în legătură cu construcția de noi rețele termice sau porțiuni de rețele termice, instalațiile termoelectrice în legătură cu efectuarea lucrărilor de construcții capitale etc.), dreptul de servitute asupra terenului sau a bunului imobil pentru executarea lucrărilor de construcție se constituie cu acordul prealabil al proprietarului terenului sau a bunului imobil respectiv.”

Articolul 28³. Exercițarea drepturilor de folosință și de servitute. Recuperarea prejudiciilor cauzate.

(1) În scopul acordării de despăgubiri cuvenite, aferente exercitării drepturilor de folosință și de servitute prevăzute la art. 28¹ și 28², unitățile termoelectrice sînt obligate să încheie contracte-cadru cu proprietarii terenurilor sau ai bunurilor imobile afectate de exercitarea dreptului de folosință și de servitute.

(2) Contractul-cadru se elaborează în conformitate cu clauzele obligatorii aprobate de ANRE și stabilește drepturile și obligațiile unităților termoelectrice și ale proprietarului terenului sau al bunului imobil afectat în legătură cu exercitarea

drepturilor de folosință și de servitute prevăzute la art. 28¹ și 28², inclusiv modalitatea de determinare a despăgubirilor pentru pagubele produse de către unitățile termoelectrice la exercitarea drepturilor respective.

(3) Contractul-cadru se încheie la inițiativa unității termoelectrice sau la solicitarea proprietarilor terenurilor sau ai bunurilor imobile afectate. Unitățile termoelectrice informează proprietarii terenurilor și ai bunurilor imobile afectate de exercitarea drepturilor de folosință și de servitute cu privire la dreptul de a încheia contractul-cadru corespunzător și cu privire la alte drepturi care le revin în conformitate cu prezentul capitol, prin afișarea pe panoul informativ și prin publicarea pe pagina lor web a modelului contractului-cadru și a altor informații relevante în acest sens.

(4) Despăgubirile pentru pagubele produse de către unitățile termoelectrice la exercitarea drepturilor de folosință și de servitute prevăzute la art. 28¹ și 28² se stabilesc cu luarea în considerație a următoarelor:

- a) suprafața de teren afectată în legătură cu efectuarea lucrărilor respective;
- b) valorile pentru producțiile estimate ale culturilor și ale plantațiilor afectate, precum și pentru amenajările afectate;
- c) valoarea pe piață a bunurilor imobile afectate.

(5) Cuantumul despăgubirii datorate se stabilește în fiecare caz în parte prin acordul părților, sau în cazul în care părțile nu ajung la un acord, de instanța de judecată.

Articolul 29. Restrângerea sau sistarea unor activități și accesul la terenul unde se află rețelele termice și instalațiile termoelectrice.

(1) Pentru a evita punerea în pericol a persoanelor, a bunurilor sau a unor activități desfășurate în zona de efectuare a lucrărilor de construcție, reabilitare, modernizare, întreținere și exploatare a rețelelor termice și instalațiilor termoelectrice, unitățile termoelectrice au dreptul să solicite restrângerea sau sistarea, pe durata lucrărilor, a activităților desfășurate în vecinătate. În acest caz, persoanele afectate sunt informate în scris despre data începerii și, respectiv a finalizării lucrărilor.

(2) Unitățile termoelectrice trebuie să exercite cu bună-credință și în mod rezonabil dreptul de acces la terenul unde se află rețelele termice și instalațiile termoelectrice.

Articolul 30. Exproprierea

(1) Terenurile necesare pentru construcția, exploatarea, întreținerea, reabilitarea sau modernizarea rețelelor termice și instalațiilor termoelectrice, care aparțin cu titlu de proprietate unor terți, pot fi expropriate de autoritatea competentă pentru cauză de utilitate publică, cu respectarea procedurii prevăzute în Legea exproprierii pentru cauză de utilitate publică și cu condiția despăgubirii proprietarului terenului respectiv.

(2) Exproprierea terenului poate avea loc doar dacă unitățile termoelectrice nu au reușit să obțină dreptul de folosință sau de servitute asupra terenului și/sau dacă demonstrează că lucrările enumerate la art. 28 vor împiedica substanțial folosirea ori chiar vor face imposibilă folosirea de către proprietar a terenului său.

(3) După trecerea în proprietatea publică a statului sau a unității administrativ-teritoriale, terenul expropriat urmează să fie dat în folosință, cu titlu gratuit, unității termoelectrice pentru efectuarea lucrărilor necesare de construcție sau exploatare a rețelelor termice și instalațiilor termoelectrice.

Articolul 31. Zonele de protecție a rețelelor termice

(1) Pentru a se asigura protecția și funcționarea normală a rețelelor termice și instalațiilor termoelectrice, pentru a se evita punerea în pericol a persoanelor, a bunurilor și a mediului, în conformitate cu Regulamentul privind zonele de protecție a rețelelor termice, aprobat de Guvern, se stabilesc zone de protecție a rețelelor termice.

(2) În scopul protecției rețelelor termice și instalațiilor termoelectrice, persoanelor fizice și juridice li se interzice, fără acordul unității termoelectrice:

- a) să efectueze construcții de orice fel în zona de protecție a rețelelor termice;
- b) să amenajeze parcuri auto, să instaleze construcții provizorii, să instaleze pavaje;
- c) să efectueze săpături de orice fel ori să înființeze plantații perene în zona de protecție a rețelelor termice;
- d) să depoziteze materiale pe căile de acces la rețelele termice și în zonele de protecție a rețelelor termice;
- e) să intervină în orice alt mod asupra rețelelor termice.

(3) Persoanelor fizice și juridice li se interzice:

- a) să arunce obiecte de orice fel pe rețelele termice și instalațiile termoelectrice;
- b) să deterioreze construcțiile, îngrădirile sau inscripțiile de identificare și de avertizare aferente rețelelor termice și instalațiilor termoelectrice;
- c) să limiteze ori să îngreueze prin împrejurări, prin construcții ori în orice alt mod accesul la rețeaua termică și instalațiile termoelectrice.

(4) Se interzice sub sancțiunea nulității absolute, emiterea autorizațiilor de construire care permit efectuarea lucrărilor de construcție în zonele de protecție a rețelelor termice fără acordul în scris al unității termoelectrice.

(5) În cazul în care constată că în zona de protecție a rețelelor termice se efectuează lucrări cu încălcarea Regulamentului privind zonele de protecție a rețelelor termice, unitățile termoelectrice se vor adresa în instanța de judecată, pentru încetarea lucrărilor, precum și vor sesiza Agenția.

(6) Persoanele fizice/juridice care au încălcat una sau mai multe prevederi din alineatul (2) al prezentului articol, la prima cerere a unității termoelectrice sunt obligate să înlăture obstacolele ce creează dificultăți în acces la rețelele termice. În caz de refuz de a asigura accesul în zonele de protecție a rețelelor termice și a înlătura impedimentele create, unitatea termoelectrică este în drept de a se adresa în instanța de judecată.

Articolul 31¹. Transmiterea proprietății unui terț

(1) Persoanele fizice și persoanele juridice, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare, care au în proprietate rețele termice, instalații termoelectrice (inclusiv puncte termice), sunt în drept să le transmită unităților termoelectrice în proprietate bunurile respective, cu titlu gratuit.

(2) Persoanele fizice și/sau juridice ce transmit rețele termice, instalații termoelectrice (inclusiv puncte termice) vor prezenta unităților termoelectrice decizia de transmitere cu titlu gratuit, adoptată de organul împuternicit, și Actul de transmitere întocmit în conformitate cu legislația în vigoare, care va include anul de dare în exploatare, schema de amplasare, caracteristica materială, informația contabilă și alte documente tehnice a mijloacelor fixe ce urmează a fi transmise.

(3) Acordul de preluare în proprietate a rețelelor termice și/sau a instalațiilor termoelectrice (inclusiv puncte termice) va fi exprimat de ambele părți, atât de

proprietar, cât și de unitatea termoelectrică. În lipsa acordului uneia dintre părți transmiterea nu poate avea loc.

(4) Activele dobândite cu titlu gratuit nu se iau în considerare la calcularea bazei de active reglementate a unității termoelectrice. Venitul obținut de unitatea termoelectrică în urma primirii, cu titlu gratuit, a rețelelor termice și/sau a instalațiilor termoelectrice menționate se consideră venit neimpozabil, iar transmiterea proprietății se consideră livrare scutită de taxa pe valoare adăugată.”.

21. Articolul 33 se completează cu patru alineate care vor avea următorul cuprins:

„(4) Titularii de licență sunt obligați să țină evidența contabilă pe conturi separate pentru fiecare dintre activitățile licențiate, așa cum ar fi în cazul în care aceste activități ar fi desfășurate de întreprinderi distincte.

(5) Titularii de licență sunt obligați să țină contabilitate separată pentru alte activități nereglementate de prezenta lege.

(6) Titularii de licență vor preciza în politicile lor de contabilitate regulile de alocare a activelor și pasivelor, a cheltuielilor și veniturilor, precum și a pierderilor, pe care le aplică la separarea contabilității pe tipuri de activitate practicate, în conformitate cu prezenta lege, cu standardele de contabilitate și actele normative de reglementare aprobate de Agenție.

(7) Situațiile financiare anuale trebuie să cuprindă, în note, informații despre orice tranzacție efectuată cu întreprinderile înrudite.”.

22. La Articolul 34:

1) la alineatul (1), sintagma “Titularul licenței pentru producerea energiei termice” se substituie cu sintagma “Producătorul de energie termică”;

2) se completează cu două alineate care vor avea următorul cuprins:

”(3) Producătorul de energie termică trebuie să elaboreze un plan de dezvoltare pentru o perioadă de 3 ani și, după consultarea prealabilă cu participanții interesați, să-l prezinte spre aprobare organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei. La elaborarea planului de dezvoltare, producătorul de energie termică trebuie să țină cont inclusiv de planurile urbanistice, care conțin informații privind sarcinile termice.

(4) Planul de dezvoltare trebuie să conțină următoarele:

- descrierea infrastructurii existente și a stării actuale a acesteia;
- măsurile de eficiență energetică și prognoza consumului;
- descrierea mijloacelor și investițiilor necesare pentru a satisface cererea prognozată de energie termică;
- descrierea investițiilor care au fost aprobate și care urmează să fie efectuate în următorii 3 ani;
- obiectivele planificate a fi obținute în urma implementării planului de dezvoltare.”.

23. La Articolul 36:

1) la alineatul (2), litera b) va avea următorul cuprins:

„b) să elaboreze un plan de dezvoltare a rețelelor termice pentru o perioadă de 3 ani și, după consultarea prealabilă cu părțile interesate, să-l prezinte spre aprobare organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei. La elaborarea

planului de dezvoltare a rețelelor termice, distribuitorul trebuie să țină cont inclusiv de planurile urbanistice care conțin informații privind sarcinile termice.”;

2) alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins:

”(3) Planul de dezvoltare trebuie să conțină măsuri eficiente pentru a garanta fiabilitatea rețelelor termice, precum și:

- descrierea infrastructurii existente și a stării actuale a acesteia;
- descrierea rețelelor termice, stațiilor de pompare, punctelor termice centrale, puncte termice individuale și alte obiecte, care necesită a fi reparate capital, construite, modernizate, reconstruite în următorii ani, cu reflectarea volumului total de investiții și a cantităților;
- măsurile de eficiență energetică și prognoza consumului;
- descrierea mijloacelor și investițiilor necesare pentru a satisface cererea prognozată de energie termică;
- descrierea investițiilor care au fost aprobate și care urmează să fie aprobate în următorii 3 ani;
- obiectivele planificate a fi obținute în urma implementării planului de dezvoltare.”.

3) se completează cu un alineat nou (4¹) care va avea următorul cuprins:

”(4¹) Distribuitorii pot realiza modernizarea sistemelor colective de alimentare cu energie termică, inclusiv prin instalarea echipamentelor de măsurare a cantității de energie termică la consumatorii casnici. Aceste costuri sunt suportate de titularii de licență corespunzători și se iau în considerare la stabilirea tarifelor reglementate.”

24. La Articolul 37:

1) la alineatul (1)

litera c) sintagma „furnizorului” se substituie cu „distribuitorului”;

se completează cu litera e¹) care va avea următorul cuprins:

„e¹) să solicite de la distribuitor deservirea, reparația și gestionarea utilajului și a rețelelor termice, rețelelor de apă caldă menajeră, aflate în gestiunea consumatorului, contra plată;”;

2) la alineatul (2) litera c) se modifică și va avea următorul cuprins:

„c) să nu modifice instalațiile de utilizare a energiei termice, prevăzute în proiectul inițial, decât în baza unui alt proiect tehnic, elaborat și verificat în modul stabilit, și coordonat cu distribuitorul de energie termică, procedură obligatorie pentru consumator și în cazul modificărilor la instalațiile subconsumatorilor săi;”.

25. La Articolul 40:

1) alineatul (1) după cuvintele „se efectuează numai în baza” se completează cu cuvintele „ actului normativ și/sau a”;

2) alineatul (2) textul „inclusiv din căminele și blocurile de locuit departamentale” se substituie cu textul „din căminele și blocurile de locuit departamentale, inclusiv a apartamentelor/încăperilor aflate în proprietatea administrației publice centrale sau locale”;

3) se completează cu un aliniat nou 2¹ care va avea următorul cuprins:

„2¹ Prin derogare de la alin. (2), pot fi încheiate contracte directe între furnizori și consumatorii care sunt proprietari de apartamente/încăperi, unde furnizorii sunt

responsabili de repartizarea și facturarea energiei termice conform actelor normative în domeniu, iar administratorii fondului locativ vor prezenta informația necesară în acest scop”.

4) alineatul (3):

se completează cu litera c¹) care va avea următorul cuprins:

„c¹) sarcina termică și modalitatea de determinare a cantității de energie termică furnizată;”;

litera e) se modifică și se expune în redacție nouă: „e) informații privind tarifele în vigoare la energia termică”;

se completează cu litera m¹) care va avea următorul cuprins:

„m¹) modul de repartizare a diferențelor de energie termică, inclusiv energia termică pentru încălzirea apei calde menajere, stabilit între indicii echipamentelor de măsurare comune pentru clădire și suma indicilor echipamentelor de măsurare individuale de la consumatori din cadrul clădirii, având la bază principiul de repartizare integrală a energiei termice stabilit de echipamentul de măsurare comun pentru clădire către toți consumatorii.

5) alineatul (5) textul „prin lege pentru încheierea contractului” se substituie cu textul „de actele normative în domeniu”;

6) alineatul (6) se modifică și va avea următorul cuprins: „(6) Cuantumul penalităților pentru întârzierea la plata energiei termice facturate este stabilită în contract, dar care nu poate depăși rata medie anuală ponderată a dobânzii la creditele noi acordate în monedă națională de băncile comerciale, pentru un an, înregistrată în anul precedent și publicată în raportul Băncii Naționale a Moldovei

7) alineatul (8) se modifică și se va expune după cum urmează: „(8) Drepturile și obligațiile consumatorilor se stabilesc prin prezenta lege, Regulamentul privind furnizarea energiei termice, aprobat de Agenție și alte acte normative în domeniu”;

9) alineatul (11) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(11) Pentru acțiunile stipulate la alin. (9), persona fizică sau persoana juridică care a săvârșit aceste acțiuni, va achita consumul ilicit de energie termică, determinat în sistem paușal sau conform altor modalități stabilite de actele normative în vigoare. Determinarea perioadei de consum ilicit, care avut loc prin intervenție în funcționarea echipamentului de măsurare, care a dus la neînregistrarea sau la înregistrarea incompletă a cantității de energie termică consumată, sau prin racordarea ilegală a instalațiilor de utilizare a energiei termice la rețeaua termică, ori când eroarea echipamentului de măsurare depășește limitele admisibile, se va efectua în conformitate cu prevederile Regulamentului privind furnizarea energiei termice, aprobat de Agenție.”.

26. La Articolul 41, alineatul (1) după cuvintele „unor subconsumatori” se completează cu textul „doar cu condiția coordonării cu distribuitorul și/sau furnizorul a avizului de racordare”;

27. Articolul 42 se va expune în redacție nouă:

„**Articolul 42.** Întreruperea și limitarea alimentării cu energie termică

(1) Unitatea termoelectrică are dreptul să întrerupă alimentarea cu energie termică pentru cea mai scurtă durată posibil în cazul în care:

- a) este pusă în pericol viața sau sănătatea oamenilor;
- b) apare pericolul de prejudiciere a proprietății, inclusiv a terților;
- c) se execută lucrări planificate de conectare sau alte operațiuni tehnice care nu pot fi executate în alt mod decât prin întreruperea alimentării cu energie termică;
- d) trebuie să fie prevenită o avarie (o situație de avarie) sau să fie lichidate consecințele acesteia;

e) necesitatea este prevăzută de alte acte normative.

(2) Furnizorul este obligat să informeze consumatorul din timp cu privire la întreruperea și limitarea alimentării cu energie termică, în condițiile și termenii prevăzuți în actele normative din domeniu.

(3) Unitatea termoelectrică nu va repara prejudiciile cauzate consumatorilor prin limitarea sau întreruperea alimentării cu energie termică în circumstanțele prevăzute la alin.(1) dacă a întreprins acțiunile prevăzute la alin.(2) sau în cazul în care întreruperea este cauzată de situații de forță majoră.

(4) Unitatea termoelectrică are dreptul să limiteze sau să întrerupă alimentarea cu energie termică în cazul unei situații excepționale sau al unei crize de combustibil survenite la nivel național, determinată de relațiile economice internaționale și comerțul exterior, de economia națională, de protecția mediului sau de securitatea națională.

(5) Unitatea termoelectrică are dreptul să limiteze sau să sisteze alimentarea cu energie termică dacă consumatorul sau titularul de licență nu achită în termenul stabilit facturile emise.

(6) Unitatea termoelectrică poate limita ori sista alimentarea cu energie termică dacă producerea și/sau furnizarea acesteia nu sînt rentabile din punct de vedere economic. O asemenea decizie va fi anunțată tuturor consumatorilor, în scris, cu cel puțin 6 luni înaintea zilei de 15 octombrie a anului respectiv.

28. Se completează cu un nou Articol 42¹ cu următorul cuprins:

„**Articolul 42¹.** Deconectarea de la sistemului colectiv și/sau centralizat de alimentare cu energie termică

(1) În zonele unitare de alimentare cu energie termică, deconectarea instalației de utilizare a energiei termice de la sistemului colectiv și/sau centralizat de alimentare cu energie termică, inclusiv cu scopul conectării la o altă sursă de încălzire, este interzisă.

(2) În alte zone decât cele unitare, deconectarea instalației de utilizare a energiei termice de la sistemului colectiv și/sau centralizat de alimentare cu energie termică inclusiv cu scopul conectării la o altă sursă de încălzire, se permite numai în cazul când studiile de fezabilitate demonstrează rentabilitatea economică a deconectării, precum și respectării cumulative a următoarelor condiții:

a) obținerea avizului de deconectare de la distribuitor și/sau după caz, de la furnizorul de energie termică;

b) acordul scris al administratorului fondului locativ și al tuturor locatarilor, sub semnătura reprezentanților legali ai acestora;

c) deținerea unui contract permanent de deservire cu o întreprindere autorizată de întreținere și asigurare a bunei funcționări a instalației/instalațiilor individuale de încălzire pe toată durata funcționării acesteia.

(3) Studiul de fezabilitate menționat la alin. (2) se elaborează de către auditorii energetici calificați și înregistrați în Registrul electronic al auditorilor energetici deținut de instituția publică ce asigură suportul în implementarea politicii statului în domeniul eficienței energetice.

(4) Studiul de fezabilitate se elaborează în conformitate cu un Ghid elaborat și aprobat de către instituția publică ce asigură suportul în implementarea politicii statului în domeniul eficienței energetice, care va include următoarele elemente structurale, fără a se limita la acestea:

a) stabilirea unei limite de sistem și, după caz, a unei limite geografice pentru intervenția planificată;

b) aplicarea unei abordări integrate și depline la stabilirea opțiunilor privind cererea și oferta de alimentare cu energie termică;

c) descrierea scenariului de referință – alimentarea cu energie termică în cadrul sistemului de alimentare centralizată;

d) identificarea și descrierea scenariilor alternative de alimentare cu energie termică, în baza unui set de criterii și ipoteze de calcul prestabilite de instituția publică ce asigură suportul în implementarea politicii statului în domeniul eficienței energetice;

e) descrierea metodei de calcul a fezabilității economico-financiare a scenariilor de alimentare cu energie termică posibile, bazate pe venitul net actualizat;

f) inventarierea și descrierea beneficiilor și efectelor negative ale tuturor scenariilor de alimentare cu energie termică analizate.

(5) Studiul de fezabilitate elaborat se coordonează cu de instituția publică ce asigură suportul în implementarea politicii statului în domeniul eficienței energetice și se prezintă unității termoelectrice.

(6) Persona fizică sau persoana juridică care a săvârșit careva acțiuni contrare celor stipulate în alineatele (1) – (5) este obligată de a restabili conectarea instalațiilor de utilizare a energiei termice la sistemul colectiv de alimentare cu energie termică sau la sistemul de alimentare centralizată cu energie termică, în termen de o lună, cu repararea prejudiciilor cauzate.

(7) În cazul în care deconectarea instalației de utilizare a energiei termice de la sistemul colectiv de alimentare cu energie termică sau de la sistemul de alimentare centralizată cu energie termică a fost deja efectuată, facturarea și plata pentru energia termică se efectuează conform actelor normative în domeniu.

29. La Articolul 43:

1) la alineatul (1)

propoziția a 3 (treia) sintagma „celelalte categorii de consumatori”, se substituie cu sintagma „Consumatorii noncasnici”;

se completează cu două alineate noi care vor avea următorul cuprins:

”(1¹) Distribuitorii de energie termică pot achiziționa, instala, exploata, întreține și verifica metrologic echipamentele de măsurare a consumatorilor casnici și în alte locuri de consum decât cele prevăzute în alineatul (1), convenite între părțile contractante. Echipamentele de măsurare pot fi instalate doar în cazul existenței posibilităților tehnice. Cheltuielile suportate se includ în tariful pentru energia termică.”.

(1²) Unitățile termoelectrice pot achiziționa, instala, exploata, întreține și verifica metrologic echipamentele de măsurare necesare în procesul tehnologic. Cheltuielile suportate se includ în prețul și tariful reglementat.”

1) la alineatul (2) sintagma ”verificate metrologic, incluse în Registrul de stat al mijloacelor de măsurare al Republicii Moldova, publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova” se modifică și se substituie cu sintagma ”supuse controlului metrologic legal în condițiile Legii metrologiei.”.

2) alineatul (4) se modifică și se expune în următoarea redacție: „(4) Unitățile termoelectrice/consumatorii au dreptul să inițieze verificarea metrologică de expertiză a echipamentelor de măsurare dacă una dintre părți are reclamații. În cazul în care reclamația se confirmă, se fac recalculări a energiei termice livrate cu recuperarea cheltuielilor de verificare, în cazul în care nu se confirmă, cheltuielile de verificare le suportă reclamantul.

3) la alineatul (6) după textul „potrivit cu prevederile contractelor” se completează cu textul „ și actelor normative în domeniu”.

4) se completează cu un alineat nou (6¹) care va avea următorul cuprins:

„(6¹) În cazul în care sunt instalate echipamente de măsurare a energiei termice individuale la consumatorii din cadrul clădirii, diferența dintre cantitatea de energie termică stabilită între indicii echipamentelor de măsurare instalate la branșamentele clădirii și suma indicilor echipamentelor de măsurare individuale de la consumatori din cadrul clădirii, se va repartiza integral către toți deținătorii de unități indiferent dacă aceștia sunt sau nu conectați la sistemul colectiv de alimentare cu energie termică, având la bază principiul de repartizare integrală a energiei termice stabilit de echipamentul de măsurare comun pentru clădire, în baza unei metodologii aprobate de Guvern.”.

30.La Articolul 45:

1) alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

”(1) Prețurile reglementate pentru producerea energiei electrice și tarifele pentru producerea distribuția și furnizarea energiei termice inclusiv pentru prepararea apei calde menajere, conform metodologiei aprobate de Agenție .”;

2) se completează cu un alineat nou (1¹) care va avea următorul cuprins:

”(1¹) Prețurile și tarifele aprobate de Agenție se ajustează în cazurile și modul stabilite în metodologia aprobată de ANRE, la cererea scrisă a unităților termoelectrice, respectiv sau la inițiativa Agenției. În acest scop, Agenția examinează premisele care determină revizuirea prețurilor și a tarifelor reglementate. Unitățile termoelectrice sunt obligate să prezinte Agenției informațiile și documentele solicitate în acest scop, în conformitate cu Regulamentul privind procedurile de prezentare și de examinare a cererilor titularilor de licențe privind prețurile și tarifele reglementate.”

3) la alineatul (2):

sintagma ”Metodologiile tarifare includ” se substituie cu sintagma ”Metodologia tarifară include”;

litera a), liniuțele 1-7 se modifică și vor avea următorul cuprins:

”- a cheltuielilor aferente procurării resurselor energetice primare;

- a cheltuielilor privind amortizarea mijloacelor fixe și imobilizărilor necorporale, pentru a asigura ca valoarea activelor respective să nu fie recuperată prin tarif mai mult de o dată și pentru a exclude activele finanțate de către terți și/sau obținute gratuit, prin donații și granturi;

- a cheltuielilor materiale;

- a cheltuielilor aferente întreținerii și exploatării mijloacelor fixe și imobilizărilor necorporale, inclusiv a cheltuielilor aferente serviciilor prestate de terți;

- a cheltuielilor aferente retribuirii muncii;

- a cheltuielilor de distribuire și administrative;

- altor cheltuieli justificate și necesare pentru desfășurarea activității operaționale;”;

- a nivelului de rentabilitate determinat prin metoda costului mediu ponderat al capitalului și aplicat la valoarea netă a mijloacelor fixe și imobilizărilor necorporale; se completează cu două liniițe noi:

„- a componentei de corectare a venitului reglementat;

- a Fondului de dezvoltare constituit din mijloacele financiare aferente cheltuielilor privind amortizarea investițiilor efectuate din surse proprii.”

litera c) se modifică și va avea următorul cuprins:

„c) condițiile de utilizare a cheltuielilor privind amortizarea mijloacelor fixe și imobilizărilor necorporale (cu excepția celor aferente investițiilor efectuate din împrumuturi), a cheltuielilor materiale, a cheltuielilor aferente serviciilor prestate de terți și modul de includere a acestor cheltuieli în tarifele reglementate”;

litera d) se modifică și va avea următorul cuprins:

„d) principiile planificării, aprobării și efectuării investițiilor, modul de recuperare a acestora prin tarife reglementate și determinarea ratei de rentabilitate. La aplicarea ratei de rentabilitate nu se iau în considerare valoarea, ce a rezultat din reevaluarea mijloacelor fixe și imobilizărilor necorporale, valoarea activelor achitate de consumatori, precum și valoarea activelor care au fost obținute gratuit, prin donații, granturi și/sau finanțate de către terți;”;

litera f) se modifică și va avea următorul cuprins:

„f) modul de ajustare și actualizare a prețurilor și tarifelor reglementate;”;

la final se completează cu litera g) care va avea următorul cuprins:

”g) măsurile stimulative privind creșterea eficienței energetice, a siguranței în alimentarea cu energie termică, precum și a calității acesteia.”.

4) La alineatul (3) sintagma ”Metodologiile tarifare” se substituie cu sintagma ”Prevederile metodologiei tarifare”.

5) Alineatul (4) va avea următorul cuprins:

”(4) Tarifele, prețurile și componentele acestora nu includ și nu iau în calcul consumurile, cheltuielile și pierderile de energie nejustificate și pot fi excluse de către Agenție în baza motivării legale și prin calcule justificative.”.

6) alineatul (6) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(6) Titularii de licență, la solicitarea Agenției, sînt obligați să prezinte informațiile care îi sînt necesare în activitatea de supraveghere a corectitudinii evidenței consumurilor și cheltuielilor efective reglementate, precum și a calculului prețurilor și tarifelor reglementate”.

7) Alineatul (7) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(7) Pierderile de energie termică din rețelele termice, incluse în tariful pentru energia termică se determină în baza unei metodologii elaborate și aprobate de Agenție, bazată pe valorile efectiv înregistrate ale pierderilor de energie termică de către titularul de licență, luând în considerare gradul de dotare a SACET cu echipamente de măsurarea a energiei termice.

8) alineatul (8) se modifică și va avea următorul cuprins:

”(8) Dacă la ajustarea și actualizarea anuală a tarifului se constată că titularul de licență a diminuat nivelul pierderilor de energie termică față de nivelul de pierderi determinate conform metodologiei menționate în alineatul (7), cincizeci procente din costul economiei energiei se include suplimentar la cheltuielile titularului de licență”.

9) alineatul (9) se modifică și va avea următorul cuprins: „(9) Hotărârile Agenției cu privire la aprobarea tarifelor, prețurilor, cheltuielilor de bază și componenta de corectare a venitului reglementat se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova”.

25. Se completează cu Capitolul IX¹ „Răspunderea pentru încălcarea legislației în domeniul termoeenergetic, care va cuprinde Articolul 45¹ și Articolul 45², cu următorul cuprins:

„Capitolul IX¹. Răspunderea pentru încălcarea legislației în domeniul termoeenergetic

Articolul 45¹. Răspunderea pentru încălcarea legislației în domeniul termoeenergetic

(1) Unitățile termoeenergetice poartă răspundere pentru neîndeplinirea sau pentru îndeplinirea necorespunzătoare a funcțiilor și a obligațiilor stabilite în prezenta lege, în Legea cu privire la energetică, precum și în actele normative de reglementare aprobate de Agenție.

(2) Dacă Agenția constată încălcarea de către unitățile termoeenergetice a prevederilor prezentei legi, ale Legii cu privire la energetică, precum și ale actelor normative de reglementare aprobate de Agenție, aceasta este în drept să inițieze procedura contravențională în condițiile și în termenele stabilite în Codul contravențional.

(3) În cazurile expres prevăzute în prezenta lege, Agenția este în drept să aplice titularilor de licențe, titularilor de autorizații și altor persoane juridice sancțiuni financiare, cu respectarea procedurii stabilite în Legea cu privire la energetică.

Articolul 45². Sancțiuni pentru încălcarea legislației în domeniul termoeenergetic

(1) Agenția este în drept să aplice, prin hotărâre, sancțiuni în mărime de la 1% la 5% din cifra de afaceri anuală a titularilor de licență, pentru încălcarea obligațiilor, manifestată prin:

- a) refuzul repetat al titularului de licență de a prezenta informațiile și rapoartele solicitate de Agenție;
- b) refuzul titularului de licență de a permite efectuarea controalelor și a inspecțiilor dispuse de către Agenție sau obstrucționarea Agenției în efectuarea acestora;
- c) refuzul nejustificat repetat al titularului de licență de a elibera avizul de racordare la rețeaua termică a instalațiilor de utilizare a energiei termice ale unui solicitant;
- d) refuzul nejustificat repetat al furnizorului de a încheia contractul de furnizare a energiei termice în contextul obligațiilor de serviciu public;
- e) refuzul repetat al titularului de licență de a executa hotărârile și deciziile Agenției.

(2) Încălcările prevăzute la alin. (1) săvârșite în mod repetat se sancționează cu amendă în mărime de 5% din cifra anuală de afaceri a titularului de licență.

(3) Agenția este în drept să aplice, prin hotărâre, sancțiuni în mărime de până la 5% din cifra de afaceri anuală a titularilor de licență, pentru:

a) nerespectarea obligațiilor privind realizarea separării contabile a activităților reglementate din sectorul termoelectric;

b) desfășurarea unei activități din sectorul termoelectric fără licență în acest sens.

(4) Încălcările prevăzute la alin. (3) săvârșite în mod repetat se sancționează cu amendă în mărime de la 5% la 10% din cifra anuală de afaceri a titularului de licență.”.

Articolul VI. Legea nr. 75/2015 cu privire la locuințe (*Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2015, nr. 131-138, art. 249*), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

Articolul 51, alineatul (5) se completează la final cu o nouă propoziție care va avea următorul cuprins:

”Debransarea, deconectarea de la sistemul de alimentare centralizată cu energie termică și/sau sistemul colectiv de alimentare cu energie termică se efectuează în conformitate cu prevederile Legii cu privire la energia termică și promovarea cogenerării.”.

Articolul VII. Legea nr. 187/2022 cu privire la condominiu (*Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2022, nr. 238-244, art. 467*) se modifică după cum urmează:

Articolul 11, alineatul (2), p. 3):

lit. a) se expune în următoarea redacție: „în cazul punctului termic individual (PTI) la balanța distribuitorului – peretele exterior al încăperii PTI la ieșirea rețelelor termice;

lit. c) în cazul blocurilor locative cu noduri elevator – armătura de închidere (secționare) numărul 3,4;

lit. d) în cazul blocurilor locative cu noduri de comandă – armătura de închidere (secționare) după nodul de evidență.

De suplinit cu o literă nouă f) cu următorul cuprins:

„f) În cazul în care rețelele termice care alimentează mai mulți consumatori sânt amplasate în subsoluri tehnice sau trec incintele consumatorilor - robinetul de pe racordul consumatorului din conducta de distribuție”.

Articolul 50, alineatul (1) cuvintele „nu afectează funcționarea sistemului respectiv” de substituit cu cuvintele „este efectuată cu respectarea prevederilor Legii cu privire la energia termică și promovarea cogenerării”.

DISPOZIȚII FINALE

Articolul VIII. Instituția publică ce asigură suportul în implementarea politicii statului în domeniul eficienței energetice, în termen de 3 luni de la intrarea în vigoare a